

Узет №=2091/08.10.2025

Защита на животните.
Навсякъде по света.

ВКМ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	ПГ-51-528-00-210
Дата	08 / 10 2025

ДО:

**Г-ЖА РОСИЦА ЛЮБЕНОВА КИРОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
ПРЯКОТО УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ,
ЖАЛБИТЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО В НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ**

**Г-ЖА ЦВЕТА ВЪЛЧЕВА КАРАЯНЧЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ В
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

Относно: Становище в подкрепа на Петиция № ПГ-51-528-00-210/19.08.2025г. „За законодателна забрана на отглеждането на телета в индивидуални клетки и преминаване към модерно групово отглеждане“, внесена от Сдружение „Невидими животни“ на 19.08.2025 г.

УВАЖАЕМИ Г-ЖИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ,

ЧЕТИРИ ЛАПИ е международна организация за защита на животните, която помага на изложени на прякото човешко влияние животни, разкрива случаи на насилие, спасява животни в нужда и ги защитава. От самото си създаване през 1988 г., ЧЕТИРИ ЛАПИ се бори за свят, в който хората се отнасят към животните с уважение, съчувствие и разбиране. Всички дейности на организацията са насочени към адресиране и преодоляване на проблемите, свързани с хуманното отношение към селскостопанските и дивите животни, както и към животните-компаньони.

Фондация ЧЕТИРИ ЛАПИ изцяло подкрепя инициативата за законодателна забрана на отглеждането на телета в индивидуални клетки и преминаване към

Фондация ЧЕТИРИ ЛАПИ
Организация за защита на
животните
ул. „Пиротска“ № 8, вх. А, ет. 1
1000 София | България

тел.: +359 2 953-17-84
факс: +359 2 952-11-96
e-mail: office@four-paws.bg
www.four-paws.bg

ОББ Банк
BIC: UBBSSB05F
IBAN (BGL): BG86088581551060389714
IBAN (EUR): BG74088581551460388793

Защита на животните.
Навсякъде по света.

модерно групово отглеждане и се присъединява към гласовете на повече от 110 хиляди български граждани, които настояват за тази промяна.

Отглеждането на телета в индивидуални клетки причинява на животните страдание, вследствие на изолационен стрес и ги лишава от възможността да изпълняват естествени форми на поведение като игра, почистване и учене. Съществуващите изисквания за хуманно отношение не гарантират достатъчно качествен живот, а и не са рядкост случаите, когато те не се спазват.

Научните доказателства категорично подкрепят преминаването към групово отглеждане на телета като мярка за подобряване на тяхното благосъстояние, растеж и адаптивност:

- Подобро поведенческо развитие и благосъстояние

Груповото или двойковото отглеждане на телета значително подобрява тяхното поведенческо развитие и общо благосъстояние. Телетата са социални животни, които се нуждаят от взаимодействие с други индивиди. Социалната среда намалява изолационния стрес и позволява проявата на естествени поведения. Това води до по-ниски нива на тревожност и страх.

- По-добро хранене и растеж

Социалното учене при телетата води до по-ранно приемане на твърда храна, по-добро развитие на храносмилателната система и по-високи прирастни показатели. Телетата, отглеждани в група, започват да консумират стартерни фуражи по-рано, което подпомага развитието на търбуха и ускорява растежа в ранния период.^{3,4}

- Подобрена адаптивност и учене

Carulla et al. (2023). Welfare implications on management strategies for rearing dairy calves: A systematic review. Part 2 – Social management. *Frontiers in Veterinary Science*.

<https://www.frontiersin.org/journals/veterinary-science/articles/10.3389/fvets.2023.1154555/full>

³ Lindner et al. (2022). Effects of Social Housing on Dairy Calf Social Bonding. *Animals*.

<https://www.mdpi.com/2076-2615/12/7/821>

⁴ Ghaffari & Kertz (2021). Effects of different forms of calf starters on feed intake and growth rate: A systematic review and Bayesian meta-analysis. *Applied Animal Science*.

⁵ University of Tennessee (2023). Group Housing of Dairy Calves.

<https://utia.tennessee.edu/publications/wp-content/uploads/sites/269/2023/10/W382.pdf>

Защита на животните.
Навсякъде по света.

Телетата, отглеждани в социална среда, се адаптират по-лесно към нови технологии и промени в условията на отглеждане. Те по-бързо усвояват използването на автоматични поилки и хранилки, което намалява стреса при стбиване и преместване.

Европейският орган за безопасност на храните (EFSA) потвърждава ползите на груповото отглеждане за благосъстоянието на телетата. **EFSA препоръчва телетата да се отглеждат в малки групи от 2 до 7 животни на сходна възраст, като при правилно управление този подход не застрашава биологичната сигурност.**

Препоръчителни мерки за минимизиране на риска от предаване на заболявания:

- Малки и стабилни групи с принцип „all-in/all-out“

Създаването на малки, стабилни групи от 2–7 телета в началния период, с прилагане на принципа „всички влизат – всички излизат“ (all-in/all-out), значително намалява риска от предаване на патогени и стрес, свързан с контакт с новопристигнали животни.

- Минимални пространства и микроклимат: вентилация, леглова подложка, качество на въздуха

Осигуряването на достатъчно пространство, добра вентилация и суха леглова подложка е критично за здравето и благосъстоянието на телетата. Лошият микроклимат води до повишен риск от респираторни заболявания и забавен растеж.

- Програма за имунизации и контрол на колострума

Mahendran et al. (2023). Calf Health, Feeding and Social Behaviours within Groups Fed on Automatic Milk Feeders. Ruminants. <https://www.indpi.com/2673-933X/3/4/25>

Penn State Extension (2023). Management for Dairy Calves in Automatic Feeding Group Housing Systems. <https://extension.psu.edu/management-for-dairy-calves-in-automatic-feeding-group-housing-systems>

EFSA (2023) — Welfare of calves (Scientific Opinion). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/1.efs.2023.7896>

Winder et al. (2023). https://wcds.ualberta.ca/wp-content/uploads/sites/57/2023/08/Chpt-13-Winder_Final.pdf

EFSA (2023) — Welfare of calves (Scientific Opinion). <https://www.efsa.europa.eu/en/infographics/welfare-calves-farm>

Защита на животните.
Навсякъде по света.

Адекватният прием на висококачествена коластра в първите часове след раждането е решаващ за изграждането на имунитет. В комбинация с добре планирана ваксинационна програма, това намалява заболяемостта и нуждата от антибиотици.²⁴

Обществената подкрепа за инициативата е недвусмислена. Според национално представително проучване на „Маркет Линкс“ от ноември 2024 г., направено по поръчка на „Невидими животни“, 76% от българските граждани подкрепят въвеждането на законова забрана на индивидуалните клетки.²⁵ Това е силен демократичен мандат за промяна, който следва да бъде уважен.

Тази инициатива е в унисон и с европейската гражданска инициатива (ЕГИ) „Край на клетките“, подкрепена от близо 1.4 милиона граждани на Европейския съюз (ЕС), с помощта на усилията на над 170 неправителствени организации от цяла Европа, сред които и ЧЕТИРИ ЛАПИ. В резултат на ЕГИ „Край на клетките“ се очаква през 2026 г. Европейската комисия да предложи законодателство за забрана на използването на клетки за кокошки носачки, зайци, ярки, бройлери за разплод, пьдпъдъци, патици и гъски, както и използването на боксове за свине майки и телета под 8-седмична възраст.

От ЧЕТИРИ ЛАПИ считаме, че предвид обществените нагласи и етичното задължение за хуманно отношение към животните, въвеждането на законодателна забрана на отглеждането на телета в индивидуални клетки и преминаването към модерно групово отглеждане в България не бива да се отлага във времето, независимо че в момента се обсъжда предложение за такова законодателство на ниво ЕС. По-ранното въвеждане на такава забрана на национално ниво би позиционирала България като лидер в хуманното отношение към животните и би улеснила достъпа до финансиране за устойчив преход в сектора говедовъдство, тъй като забраната на ниво ЕС ще касае няколко сектора и всички държави членки, с които ще трябва да се споделят ограничени средства от ЕС. В

²⁴ Uyama et al. (2022) – PLOS ONE.

²⁵ <file:///C:/Users/marina.atanasova/Downloads/journal.pone.0269824.pdf>

Oyanguren et al. (2025) – MDPI Animals. <https://www.mdpi.com/2076-2615/15/9/1336>

²⁶ Обществените нагласи към отглеждането на телета, Национално представително проучване, Маркет Линкс,

https://docs.google.com/presentation/d/1vz7DcDrMJAC_QxibqIjyRKH4x8YVjSGj/edit?slide=id.p6#slide=id.p6

Защита на животните.
Навсякъде по света.

допълнение. България е в добра позиция да води прехода от клетъчно към групово отглеждане, защото съгласно социално-икономическия анализ на Института по аграрна икономика (ИАИ), в страната едва 40-50% от телетата в млечното говедовъдство се отглеждат в индивидуални клетки, в сравнение с много по-голям дял (60%) на ниво ЕС средно. При месното говедовъдство у нас изобщо не се използват клетки.

Алтернативите за модерно групово отглеждане на телета съществуват и в България и са икономически възможни. Отглеждането на телета в индивидуални клетки засяга основно големите производители и около една трета от телетата в страната. **Социално-икономическият анализ на ИАИ, показва, че преходът към групово отглеждане, вместо затваряне в индивидуални клетки, няма да има значителен негативен икономически ефект върху сектора.** Напротив, промяната може да доведе до модернизирание на производството, по-добро качество на храните и по-висока конкурентоспособност на българските фермери.¹⁶

ЧЕТИРИ ЛАПИ подкрепя инициативата „За законодателна забрана на отглеждането на телета в индивидуални клетки и преминаване към модерно групово отглеждане“, която е в унисон с обществените нагласи, целите за подобряване благосъстоянието на животните и научните доказателства. Приемането на забрана на отглеждането на телета в индивидуални клетки ще постави България сред страните, които не просто следват, а водят европейските стандарти за хуманно отношение към животните и устойчиво развитие.

08.10.2025 г.
гр. София

С УВАЖЕНИЕ,
Д-Р ВЕНЦЕСЛАВА ТАСЕВА-СОКОЛОВА
ДИРЕКТОР ЗА БЪЛГАРИЯ
ФОНДАЦИЯ ЧЕТИРИ ЛАПИ

ИАИ (2024), Икономически анализ от отпадане на клетките при отглеждането на телета в България. Оценка на разходи и ползи. https://docs.google.com/document/d/1MWfr_niHcwnDPLydv-kFHT158nt9Cq8QimdgKJfPyW_/edit?tab=t.0

Пак там, https://docs.google.com/document/d/1MWfr_niHcwnDPLydv-kFHT158nt9Cq8QimdgKJfPyW_/edit?tab=t.0